

BASILIDES BARNA (1903-1967)

Furulyaszó (*Falusi idill*) | Sound of the Flute (*Country Idyll*), 1965

Olaj, vászon | Oil on canvas, 60 x 80 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Basilides Barna 1965

Kezdő ár | Starting price: 440 000 Ft / 1 146 EUR

Becsérték: 600 000 – 800 000 Ft

Estimate: 1 563 – 2 083 EUR

„A tizennyolcas forradalom csinált belőlem festőt. A pécsi hadapródiskolából maradtam ki és húszban iratkoztam a Képzőművészeti Főiskolára. Bosznay és Rudnay voltak a mestereim. Apámék Rákosszentmihályon laktak a falu szélén. Évekig dolgoztam ott, a munkámba merültem, se láttam, se hallottam. Egy gyönyörű forró nyáron, lázasan és megszállottan festettem a *Halász* című képelem, amit a Szépművészeti Múzeum vett meg. Azon a gyönyörű nyáron [1928] találtam meg utamat és magamat” – vallott Basilides Barna művészpályájának kezdetéről egy interjúban 1944-ben. Külföldi utazásairól és képeinek sorsáról pedig így nyilatkozott ugyanekkor: „Sokat csavarogtam künn; kétszer kaptam olasz tanulmányúti ösztöndíjat. Képeim szeretszóródtak a világban. Drezdában van egy csomó, aztán Berlinben, Párizsban, Angliában, de hogy kinél, fogalmam sincs.”

Basilides Barna legnagyobb művészi sikereit a magyar népeletről vett jelenetekkel aratta. Narratív jellegű, mesészerű hangulatú képeivel szorosan kapcsolódott a két világháború közötti magyar újromantika áramlatának egyik legnépszerűbb ágához. Festészete legközelebbi párhuzamait (testvére Basilides Sándor művészetén kívül), első mestere Rudnay Gyula és Fényes Adolf újromantikus meseképei között találjuk meg. 1936-ban megbízást kapott a genfi Népszövetség Palotája magyar termének díszítésére. Kartonjaiból a Budapesti Székesfővárosi Iparrajziskolában készítettek falikárpitokat. „A falikárpitok a magyar föld természeti kincseinek gazdagságát példázzák. S akár a gyümölcsöt tartó matyóasszonyt tekintjük, akár a pásztorjelenetet békésen legelő birkáival, napraforgóval és kaszát meg sarlót tartó aratóival, akár pedig a vidám szüreti jelenetet, egyképpen megfog a rajznak frissesége, őszintesége, egyben lendületes modern felfogása” – olvasható a Népszövetség falikárpitjait méltató korabeli cikkben.

Basilides Barna most aukcióra kerülő *Furulyaszó (Falusi idill)* című képe közel három évtizeddel a népszövetségi kartonok után született, de ennek kivételesen semmi jelentősége. Basilides művészete ugyanis teljesen homogén képet mutat kezdetétől, az 1920-as évek közepi indulásától az 1960-as évekbeli végéig. Képei sem stílusbeli különbséget, sem pedig kvalitásbeli hullámvázist nem mutatnak. A korai művek pontosan ugyanazzal a magasszintű technikai tudással vannak megfestve, mint a későbbiek. Talán csak a témaválasztás lett az idők folyamán egyre gazdagabb és szerteágazóbb. Basilides e roppant bájos falusi jelenete, mely akár Petőfi Kukorica Jánosának és Iluskájának kettősét is ábrázolhatja, a magyar újromantikus festészet valóságos gyöngyszeme és a gyermeki szem igazi öröme.

